

De impact van CETA op ... milieu en voeding

GGO's

Twee regels hangen ontegensprekelijk samen met het Europees beleid omtrent ggo's: de *zero tolerance* regel en het *precautionary principle* of voorzorgsbeginsel

In Canada is de regelgeving rond ggo's veel soepeler. In 2003 klaagde Canada (samen met onder andere de VS en Argentinië) binnen de Wereldhandelsorganisatie (WTO) de EU aan vanwege haar voorzichtigheid inzake ggo's. In 2006 werd geoordeeld dat er bilaterale dialoog op gang moest komen en met CETA wordt deze dialoog bindend.

Dit vrijhandelsakkoord zal de Europese standaarden op het vlak van ggo's onder druk zetten. In de geconsolideerde tekst van het akkoord (p443) staat duidelijk dat beide blokken zich verbinden tot het "gedeelde doel" om de nadelige effecten van regelgeving op handel tot een minimum te herleiden en waarbij uitgegaan wordt van een louter wetenschappelijke benadering. Deze benadering ondermijnt de Europese procedure waarbij de politiek (Commissie en nationale volksvertegenwoordigers) mee beslist over de goedkeuring van een nieuw GGO.

Beide blokken zullen intensiever gaan samenwerken (*regulatory cooperation*) op het vlak van ggo-wetgeving, in functie van hun

gedeelde handelsbelangen.

"

CETA zal zoals de Commissie verklaart geen Europese regelgeving op vlak van ggo's herschrijven.

De gevaren liggen echter veel subtieler in het akkoord vervat. CETA zal namelijk:

- pogingen tot nieuwe Europese regelgeving blokkeren;
- pogingen om bestaande Europese regelgeving te verscherpen, blokkeren;
- de druk verhogen om drempelwaarden omtrent ggo's aan te passen ;
- bestaande etiketteringsvoorschriften voor ggo's bedreigen;
- *de Europese zero tolerance regel ondermijnen.*

Een recent voorbeeld bewijst dat de Europese regelgeving rond ggo's reeds aan de buitenlandse druk bezwijkt. Op 24 april 2015 keurde de Commissie met één enkel besluit negentien ggo's goed voor import naar de Unie. Interne TTIP-documenten tonen aan dat dit gebeurde onder druk van de Amerikaanse agro-industrie². Vele Amerikaanse multinationals hebben dochterondernemingen in Canada en zullen via CETA reeds hun belangen kunnen doorduwen.

Geografische indicatoren (GI) (AOP – IGP – STG).

CETA heeft maar 10% GI erkent

aan Europese zijde waarbij er geen enkele Belgische (zoals Hervé kaas) vermeld is. Zonder de legale bescherming van deze producten (kaas, bier, fruit, olie...) zullen de producenten oneerlijke competitie krijgen ten opzichte van bedrijven die dezelfde producten zullen produceren zonder aan dezelfde kwaliteitseisen te voldoen terwijl ze ondertussen gebruik maken van de naamsbekendheid om hun winsten te vergroten. En dit terwijl de melkboeren en kaasproducenten reeds gebukt gaan onder de crisis in de sector.

Terzijde: Europese melk wordt veel goedkoper geproduceerd dan in Canada waar de boer een vaste prijs krijgt voor zijn melk, terwijl in Canada goedkoper vlees geproduceerd wordt dan in Europa hetgeen de Europese veetelers onder druk zal zetten.

Ecologische regelgeving

CETA bevat aparte hoofdstukken over duurzame ontwikkeling (hoofdstuk 23) en over milieu (hoofdstuk 25). Deze bieden echter onvoldoende garantie voor een effectieve bescherming van mens en milieu om verschillende redenen:

- *negative listing*: Dit betekent dat alle sectoren onder het akkoord vallen, tenzij ze expliciet als uitzondering vermeld worden (*List it or lose it*)
- CETA verwijst slechts naar twee sectoren: bosbouw en visserij (*list it*). Andere sectoren die ook aanzienlijke milieuschade kunnen

veroorzaken, zoals mijnbouw, energie en transport, worden niet vermeld en gaan dus verloren (*lose it*).

In de TTIP-resolutie van juli 2015 vraagt het Europees Parlement om een apart hoofdstuk te wijden aan energie, waarin duidelijke garanties staan voor het behoud van milieustandaarden en van klimaatdoelstellingen. Een dergelijk hoofdstuk maakt echter geen deel uit van de CETA tekst.

- de voorzieningen in beide hoofdstukken zijn niet afdwingbaar, in tegenstelling tot de bescherming van investeerders (ISDS/ICS). De bescherming van de investeerder zal primeren.
- Regulatory cooperation geldt niet voor duurzame ontwikkeling. Hierbij is er het Committee on Trade and Sustainable Development, dat een veel kleiner mandaat heeft. Dit comité heeft bijvoorbeeld geen sancties tot zijn beschikking, waarmee het gemaakte afspraken binnen CETA kan afdwingen.

De herziening van de 'Fuel Quality Directive' (FQD) toont aan dat de druk nu al een impact heeft op de Europese regelgeving.

In 2012 bereikte de Commissie namelijk een akkoord om de emissiewaarde van de zwaar vervuilende teerzanden 20% hoger te leggen dan deze van aardolie. Toen de vernieuwde FQD enkele weken na het uitbrengen van de geconsolideerde CETA-tekst verscheen, bleek dit akkoord in rook te zijn opgegaan¹.

¹ <http://www.euractiv.com/section/trade-society/opinion/keystone-isds->

Tallose ISDS-cases uit het verleden hadden al een negatieve impact op ecologische regelgeving³. Een recent en treffend voorbeeld is de case rond de Keystone XL pijplijn. Op 6 november 2015 weigerde president Obama om toestemming te geven tot het bouwen van een pijplijn die zwaar vervuilende teerzanden vanuit Canada naar de VS zou transporteren. TransCanada, die de pijplijn zou gaan bouwen, klaagt de VS nu aan voor maar liefst 15 miljard euro².

Impact van CETA op standaarden

De termen 'standaarden' en 'wetgeving' worden door elkaar gebruikt, hetgeen zowel de onderhandelaars als de Europese wetgevers toelaat te beweren dat standaarden niet naar beneden gebracht zullen worden terwijl ze eigenlijk bedoelen dat de wetgeving en het ambitie niveau niet verlaagd zullen worden tijdens het proces.

Standaarden worden vermeld onder het CETA hoofdstuk 'Technische Handelsbarrières (TBT) waarbij de voorkeur gegeven wordt aan internationale standaarden uit de WTO TBT hoofdstuk.

Wat voorgesteld wordt in CETA

[lawsuit-highlights-legal-risks-of-eu-trade-deals/](#)

² https://www.foeeurope.org/sites/default/files/publications/foee-fgd-trade-ttip-170714_0.pdf

³ <http://ecostandard.org/?p=2764>

⁴ <http://ecostandard.org/wp-content/uploads/ECOS-2016-POS-002-TTIP.pdf>

(en TTIP) is de harmonisatie van standaarden door een proces van wederzijdse erkenning overeengekomen door de bevoegde instanties.

In CETA kan dit proces tot minder controleerbare consequenties leiden dan in TTIP omdat sommige kerndefinities en artikels expliciet gelinkt worden aan de WTO regelgeving. Dit terwijl standaarden in Europa niet gebruikt worden als basis of referentie voor wetsvoorstellen of wetsaanpassingen maar enkel toegepast worden ter harmonisatie bij het uitvoeren van het voorgaande of om technische onderdelen te preciseren. Een andere bezorgdheid is: welk effect heeft CETA op het notificatie systeem dat geldt onder WTO^{3 4}. Internationale samenwerking omtrent standaardbepaling gebeurt al op vrijblijvende basis waarbij het toegestaan is aan experts uit de Verenigde Staten om, indien ze dit wensen, deel te nemen in het ontwikkelen van Europese standaarden.

Maar om dit op grote internationale schaal te doen, zoals voorgesteld in CETA, met vele verschillende stakeholders heeft als mogelijke gevolgen:

- vermindering van transparantie en de toegang voor alle betrokken stakeholders
- verhogen van de kostprijs voor stakeholder participatie, ook

- voor kleinere stakeholders zoals NGO's
- bemoeilijkt het vinden van een goed, ambitieus compromis door de grote verscheidenheid van de stakeholders die vaak onbekend zijn met de doorgaans strengere Europese wetgeving
- een overeenkomst riskeert een afspiegeling te zijn van de laagste gemeenschappelijke noemer

Deze nota is onderdeel van een analyse die gepresenteerd werd tijdens het CETA seminarie van een brede coalitie van Belgische middenveldorganisaties op 15 juni 2016. Het hele dossier is toegankelijk via de site www.stopCETA.be

